

WOJEWODA LUBUSKI

Gorzów Wlkp., 13 grudnia 2023 r.

Sprawa: BF-VIII.431.28.2023.AByl
Sprawę prowadzi: Anna Bylina
Telefon: 95 7851 682
e-mail: anna.bylina@lubuskie.uw.gov.pl

Pan
Wojciech Sołtys
Burmistrz Sulechowa

Sprawozdanie z kontroli przeprowadzonej

w Urzędzie Miejskim w Sulechowie (ul. Pl. Ratuszowy 6, 66-100 Sulechów)¹

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Zakres kontroli: Prawidłowość wydatkowania środków publicznych na podstawie art. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.)
2. Okres objęty kontrolą: 2022-2023 r.
3. Termin kontroli: czynności kontrolne prowadzone były w dniach od 13 listopada 2023 r. do 07 grudnia 2023 r., poza siedzibą jednostki kontrolowanej - kontrola zdalna².
4. Tryb kontroli: uproszczona.
5. Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Budżetu i Finansów Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.: Anna Bylina – przewodnicząca zespołu kontrolnego, Magdalena Ratajczak – członek zespołu kontrolnego.
6. W okresie objętym kontrolą Kierownikiem Jednostki Kontrolowanej był:
- Pan Wojciech Sołtys - Burmistrz Sulechowa.

II. OCENA OGÓLNA

Działania Urzędu Miejskiego w zakresie prawidłowości wydatkowania środków publicznych na podstawie art. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, oceniono:

1. Prawidłowość ewidencjonowania i sprawozdawczość środków z Funduszu Pomocy - ocena pozytywna.

¹ art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2023 r. poz. 190) oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224),

² art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224).

2. Zgodność wydatkowania środków z prawem powszechnie obowiązującym, przepisami wewnętrznymi oraz innymi rozstrzygnięciami w danej sprawie – ocena pozytywna.
3. Weryfikacja danych nr PESEL ujętych w systemie teleinformatycznym z dokumentacją źródłową – ocena pozytywna.

III. OPIS USTALONEGO STANU FAKTYCZNEGO

1. PRAWIDŁOWOŚĆ EWIDENCJONOWANIA I SPRAWOZDAWCZOŚĆ ŚRODKÓW Z FUNDUSZU POMOCY.

1.1 Ujęcie środków w planie finansowym UM i jego zmiany oraz sprawozdawczość w zakresie wydatkowania środków z Funduszu Pomocy.

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa³, zadania gminy związane z realizacją zadania mającego na celu wypłatę świadczenia pieniężnego z Funduszu Pomocy⁴ przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

Środki z budżetu państwa były przekazywane na konto Urzędu Miejskiego w Sulechowie⁵ w transzach, każdorazowo po przedłożeniu do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego⁶ zbiorczych wniosków, w których wskazywano numery wniosków, liczbę osób i dni, stawkę za dzień oraz kwotę należną do wypłaty.

Na realizację przedmiotowego zadania UM otrzymał za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego środki w wysokości:

- w 2022 r. – 2 907 232,00 zł,
- w 2023 r. – 874 216,00 zł⁷.

W toku kontroli ustalono, że środki zostały wprowadzane do budżetu Miasta Zarządzeniami Burmistrza Sulechowa w prawidłowych wysokościach w dziale 853 – *Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej*, rozdziale 85395 – *Pozostała działalność*, par. 0970 – *wpływy z różnych dochodów/2100 – środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy*⁸.

Szczegółowy wykaz zmian znajduje się w aktach kontroli.

Ostatecznie plan finansowy na 2022 r. po dokonanych zmianach został ustalony w wysokości 2 910 552,00 zł. Na dzień 31.12.2022 r. wykorzystano 100% środków z FP. W dniu 21.07.2023 r. dokonano zwrotu środków w wysokości: 3 320,00, tytułem nienależnie pobranych świadczeń z FP w 2022 r. Plan finansowy na dzień 30.11.2023 r. wyniósł 933.872,00 zł, z czego wydatkowano kwotę: 874 216,00 zł⁹.

Jednostka kontrolowana została zobligowana do przekazywania do LUW szczegółowych danych dotyczących wypłaconych świadczeń za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy w terminie do 01 dnia każdego miesiąca (wg stanu na

³ Zwana dalej ustawą.

⁴ Zwanego dalej FP lub Funduszem.

⁵ Zwanym dalej UM.

⁶ Zwanym dalej LUW.

⁷ Stan na dzień 30.11.2023 r.

⁸ Stosownie do zapisów Rozporządzenia Ministra Finansów z dn. 15.07.2022 r. zmieniającego rozporządzenie ws. szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków (...) (Dz. U. z 2022 r., poz. 1571).

⁹ Niewydatkowana na dzień 30.11.2023 r. kwota w wysokości 59 656,00 zł dotyczy środków z FP, o które wnioskował UM Sulechów we wniosku nr 1/10/2023 z dn. 23.10.2023 r., środki na dzień 30.11.2023 r. nie zostały przekazane przez LUW.

koniec ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego) oraz do 16 dnia każdego miesiąca (według stanu na koniec dnia 15 każdego miesiąca)¹⁰. Sprawozdanie za okres do dnia 30 listopada 2023 r. zostało terminowo przekazane do LUW. Według danych do dnia 30 listopada 2023 r. do UM wpłynęło 969 wniosków o przyznanie świadczenia z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy. 966 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie, w wyniku czego pomocą objęto 1068 obywateli Ukrainy¹¹. Zgodnie z przedmiotowym sprawozdaniem UM otrzymał łącznie z tytułu świadczenia wypłaconego wnioskodawcom oraz kosztów obsługi zadania kwotę: 3 781 448,00 zł, co pozostaje w zgodzie z ewidencją księgową na koncie 901-1 za 2022 r. i 2023 r.

1.2 Prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej oraz wyodrębnionego rachunku bankowego dla środków pochodzących z FP.

Stosownie do wymogów art. 14 ust. 14 ustawy, środki z FP gromadzone były na wydzielonym dla zadania rachunku bankowym nr: 50 1020 4027 0000 1102 1732 2711. Zgodnie z art. 14 ust. 15 ustawy dla przedmiotowego rachunku został opracowany plan finansowy. Dodatkowo, zgodnie z art. 14 ust. 19 ustawy UM przedłożył organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informację o wykonaniu planu finansowego rachunku¹².

Środki z FP zostały ujęte w wyodrębnionej dla zadania ewidencji księgowej, tj.:

- konto 901-1-853-85395-0970/901-1-853-85395-2100 – dotyczące dochodów budżetowych,
- konto 130-1-853-85395-(...) – dotyczące wydatków poniesionych na realizację zadania.

2. ZGODNOŚĆ WYDATKOWANIA ŚRODKÓW Z PRAWEM POWSZECHNIE OBOWIĄZUJĄCYM, PRZEPISAMI WEWNĘTRZNYMI ORAZ INNYMI ROZSTRZYGNIĘCIAMI W DANEJ SPRAWIE.

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy, zadanie związane z przyznawaniem oraz wypłatą świadczenia z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej, finansowanym ze środków zapewnionych przez wojewodę. Zadanie, pod względem merytorycznym realizowane było w UM przez pracowników Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych.

Zgodność wydatkowania środków związanych z realizacją zadania wynikającego z art. 13 ustawy, sprawdzono na próbie, do której włączono 50 zatwierdzonych i rozliczonych wniosków. Na podstawie badanej próby ustalono, że:

- wnioski rozpatrywane były na bieżąco, tj. w terminie nieprzekraczającym miesiąca od dnia złożenia wniosku do UM¹³,
- 46 wniosków zostało złożonych do UM na formularzach odbiegających od wzorów określonych w Rozporządzeniach Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, tzn.

¹⁰ Pismo z 01.07.2022 r. znak: BF-I.3145.54.2022.

¹¹ Sprawozdanie przekazane przez UM Sulechów do LUW w dn. 01.12.2023 r. według stanu na koniec dnia 30 listopada 2023 r.

¹² W załączniku nr 15 do Sprawozdania Burmistrza Sulechowa z dn. 16.03.2023 r. z wykonania budżetu Gminy Sulechów za rok 2022 (...) zawarto informację w zakresie dochodów i wydatków pochodzących z Funduszu Pomocy wykonanych w 2022 r.

¹³ Zgodnie z par. 3 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 04.05.2022 r. ws. maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 1020 ze zm., Dz. U. 2023 r. poz. 1381).

w kartach osób przyjętych do zakwaterowania, stanowiących załączniki do wniosków wskazywano miesiące inne, niż te określone we wzorach obowiązujących w okresie kontrolowanym. Pani Krystyna Knyspel – Kierownik Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych w UM wyjaśniła, że wzór wniosku obowiązujący w UM: (...) zawiera wszystkie elementy wskazane w rozporządzeniach Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (...). Jako dodatkowy element wprowadzono miejscowość i datę oraz nazwę organu, do którego wpływa wniosek. Gmina Sulechów przyjmuje wnioski, w których załącznik „karta osoby przyjętej do zakwaterowania” odpowiada bieżącemu okresowi zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia wskazanego w nim obywatela Ukrainy”.

Zespół kontrolny przyjmuje przedmiotowe wyjaśnienie. Z uwagi, na fakt, że modyfikacje wprowadzone przez UM we wzorach wniosków nie miały wpływu na prawidłowe wyliczenie wysokości należnego świadczenia z FP Zespół kontrolny odstępuje od formułowania ustalenia w omawianym zakresie;

- wszystkie wymagane pola w złożonych do UM wnioskach zostały przez wnioskujących wypełnione bądź poprawione przez dokonujących weryfikacji wniosków pracowników UM lub wnioskujących,
- świadczenia pieniężne na zakwaterowanie i wyżywienie (...) zostały przez UM prawidłowo przyznane na okres nie dłuższy niż 60/120 dni i wypłacone z dołu¹⁴,
- w przypadku 37 wniosków UM, zgodnie z par. 4 ust. 1 i ust. 2 *Rozporządzenia Rady Ministrów ws. maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy (...)*, dokonał przedłużenia okresu wypłaty świadczenia obywatelem Ukrainy na okres dłuższy niż 120 dni; Zespół kontrolny potwierdził prawidłowość działań UM w omawianym zakresie, weryfikacja numerów PESEL, orzeczeń o niepełnosprawności, odpisów skróconych aktów urodzenia oraz oświadczeń¹⁵ potwierdziła prawo obywateli Ukrainy do przedłużenia okresu wypłaty świadczenia,
- dane wykazane w zbiorczych wnioskach UM¹⁶ w zakresie: liczby osób, liczby dni zakwaterowania i kwoty świadczenia są spójne z danymi wykazanymi w poszczególnych wnioskach i załącznikach do wniosków, nie stwierdzono błędów w wyliczeniu należnych kwot świadczenia pieniężnego z FP,
- ustalono, że środki na świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, UM przekazał na rachunki bankowe wnioskodawców w możliwie najkrótszym terminie, bez zbędnej zwłoki, tj. od 1 do 3 dni roboczych, od momentu otrzymania środków z LUW/wprowadzenia środków do budżetu UM;
- we wszystkich wnioskach objętych kontrolą, w przypadku posiadania przez obywatela Ukrainy nadanego nr PESEL, informacje określone w art. 13a Ustawy zostały przez UM

¹⁴ Tj. zgodnie z par. 3 ust. 1 *Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 04.05.2022 r. ws. maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1020 ze zm., Dz. U. 2023 r. poz. 1381).

¹⁵ Obywatele Ukrainy, którym przedłużono okres wypłaty świadczenia na okres dłuższy niż 120 dni ukończyli 60 rok życia (kobiety) albo 65 rok życia (mężczyźni)/ posiadali dokumenty potwierdzające I lub II stopień niepełnosprawności wydane w ramach ukraińskiego systemu orzekania o niepełnosprawności (dokumenty zostały przetłumaczone na język polski przez tłumaczy przysięgłych języka ukraińskiego)/ samotnie sprawowali opiekę na terytorium RP nad trojgiem lub więcej dzieci. .

¹⁶ Zbiorcze wnioski UM przekazane do LUW z dn.: 25.01.2023 r., 20.02.2023 r., 23.02.2023 r., 16.03.2023 r., 29.03.2023 r., 18.04.2023 r., 08.05.2023 r., 19.05.2023 r., 12.06.2023 r., 27.06.2023 r., 17.07.2023 r., 02.08.2023 r.

wprowadzone do systemu teleinformatycznego, Zespół kontrolny zweryfikował zgodność danych wprowadzonych do systemu teleinformatycznego z informacjami źródłowymi zawartymi we wnioskach o wypłatę świadczenia na mocy art. 13 Ustawy¹⁷. Potwierdzono prawidłowość działań UM w przedmiotowym zakresie. Dane wprowadzone do systemu teleinformatycznego były spójne z informacjami źródłowymi zawartymi w poszczególnych wnioskach, W toku weryfikacji ustalono, że w systemie Źródło we wnioskach nr: OS.3032.5.39.2023, OS.3032.5.167.2023 wprowadzono nazwę wnioskodawcy z błędem oraz we wniosku nr: OS.3032.5.7.2023 wprowadzono błędnego wnioskodawcę. Powyższe uchybienia nie miały wpływu na wyliczenie wysokości należnego świadczenia z FP i zostały poprawione przez Jednostkę kontrolowaną w systemie Źródło w trakcie trwania czynności kontrolnych, tj. w dniu 29.11.2023 r. Z uwagi na powyższe Zespół kontrolny nie formułuje ustalenia w omawianym zakresie.

Dodatkowo we wniosku nr OS.3032.22.648.22 wystąpił komunikat o konflikcie zakwaterowań dla dwóch obywateli Ukrainy w okresie od 04.10.2022 r. do 31.10.2022 r. w gminie Sulechów i gminie Poznań¹⁸. W toku kontroli ustalono, że obywatele Ukrainy we wskazanym okresie mieli zapewnione zakwaterowanie i wyżywienie w gminie Sulechów (zgodnie ze złożonym wnioskiem). Jednostka kontrolowana w dniu 18.11.2022 r. przeprowadziła wizytację w obiekcie wskazanym we wniosku i potwierdziła obecność obywateli Ukrainy. Ponadto, w aktach sprawy znajduje się oświadczenie wnioskodawcy z dnia 30.12.2022 r., że w okresie od 10.09.2022 r. do 31.10.2022 r. zapewnił wyżywienie i zakwaterowanie obywatelom Ukrainy wobec, których wystąpił konflikt zakwaterowań.

- skontrolowane wnioski zostały złożone do UM terminowo,
- w 46 przypadkach UM, zgodnie z par. 3 ust. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów ws. maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego (...), zweryfikował warunki zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, poprzez przeprowadzenie przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie kontroli w danym obiekcie, co potwierdzają udostępnione do kontroli e-maile¹⁹.

3. WERYFIKACJA DANYCH NR PESEL UJĘTYCH W SYSTEMIE TELEINFORMATYCZNYM Z DOKUMENTACJĄ ŹRÓDŁOWĄ.

Wypłata świadczenia z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy została zlecona gminom – jako zadanie z zakresu administracji rządowej. Świadczenie jest przyznawane na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy, za okres faktycznego zapewnienia, na własny koszt, zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy. Gmina może uzależnić przyznanie lub wypłatę świadczenia od weryfikacji warunków zakwaterowania i wyżywienia. Weryfikacji takiej dokonują upoważnieni pracownicy jednostki organizacyjnej gminy lub gminnej osoby prawnej.

¹⁷ Sprawdzono na próbie 21 wniosków włączonych do kontroli.

¹⁸ Wniosek nr 0809063-9CSV7 (gmina Sulechów) został wprowadzony do Źródła w dn. 03.11.2022 r., wniosek nr 3064011-NK3HJ (gmina Poznań) został wprowadzony do Źródła w dn. 15.11.2022 r.

¹⁹ E-maile przesyłane były przez pracowników socjalnych OPS w Sulechowie, którzy dokonywali kontroli w poszczególnych obiektach, na adres mailowy Inspektora ds. Oświaty i spraw społecznych UM w Sulechowie. W e-mailach wskazywano numery zweryfikowanych wniosków oraz, czy dany obywatel Ukrainy przebywał we wskazanym we wniosku obiekcie i miał zapewnione wyżywienie i zakwaterowanie.

Świadczenie nie przysługuje, jeżeli warunki zakwaterowania i wyżywienia zagrażają życiu lub zdrowiu ludzi lub gdy we wniosku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy, podano nieprawdę. Na podstawie wybranej przez LUW próbie wniosków, dokonano weryfikacji wypłaconego przez UM w Sulechowie świadczenia z art. 13 ustawy, w oparciu o dane wprowadzone do systemu teleinformatycznego oraz zestawienia imienne wraz z nr PESEL, dotyczące zakwaterowanych obywateli Ukrainy w zbiorowym miejscu zakwaterowania, przekazanych przez:

1. Dom Studencki z siedzibą w Kalsku 73, 66-100 Sulechów,
2. Dom Studencki z siedzibą przy ul. Prosta 7B, 66-100 Sulechów,
3. Dom Pracowniczy z siedzibą przy ul. Prosta 7A, 66-100 Sulechów.

Na podstawie dokonanej analizy kontrolujący nie stwierdzili przypadków wypłacenia przez UM świadczenia z art. 13 ustawy, za osoby, których koszty zakwaterowania i wyżywienia opłacał LUW na podstawie umów zawartych z ww. podmiotami.

IV. WNIOSKI

Zespół kontrolny potwierdził prawidłowość wydatkowania przez UM w Sulechowie środków publicznych na podstawie art. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.)

Jednocześnie informuję, że Kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko; nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli²⁰.

Wz. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Wojciech Perczak

I Wicewojewoda Lubuski

²⁰ art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224).